

Steimosletta og jordvern

Jordvernalliansen i Innlandet har med stor interesse fulgt debatten angående framtidig bruk av Steimosletta i Alvdal. Vi vil på det sterkeste advare mot detaljhandel på dette arealet. Å åpne for dagligvarehandel på Steimosletta vil være starten på å flytte hele sentrum fra Steia og ned til de fruktbare arealene på sletta, noe som i neste omgang vil føre til et stort press mot de omkringliggende dyrkede arealene. Denne matjorda er faktisk opptatt til næringsvirksomhet allerede i dag – nemlig matproduksjon! Derfor må jordvern få en avgjørende betydning for framtidig bruk av Steimosletta.

Jordvernalliansen, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, jobber for å synliggjøre betydningen av å ta vare på den viktigste ressursen i matproduksjonen, som er den dyrkede jorda vår. I Norge er kun 3% av landarealet dyrket mark, og av dette egner kun 1/3 seg til annet enn grasproduksjon. Dette er lavere enn i alle andre land det er naturlig å sammenligne oss med. Stortinget vedtok i 2015 at omdisponering av dyrket mark skal være maksimalt 4.000 dekar årlig, og en revidert målsetting er varslet i løpet av sommeren, hvor jordvernmålet ventelig vil bli ytterligere innstrammet. Dette må få konsekvenser for all kommunal og regional arealplanlegging. Alvdal har i perioden 2016 – 2019 omdisponert nær 90 dekar dyrket jord til andre formål (SSB). Dette gjør at Alvdal i perioden etter at Stortinget vedtok det nye jordvernmålet, bare er overgått av de 3 «verste» kommunene i Innlandet (Ringsaker, Stange og Hamar) når det gjelder nedbygging! Når vegutbygginger har lagt beslag på matjordarealer, er det særdeles viktig at kommunen er meget restriktiv til bolig- og næringsutbygging på dyrket mark.

Husk at matjord er en ikke-fornybar ressurs. Alvdal har sine beste matjordarealer på elvesletta i dalbunnen. Og Alvdal lever bokstavelig talt av matproduksjon. Landbruk og landbruksbasert industri utgjør så mye som 27 prosent av Alvdals samlede bruttoprodukt – ingen andre kommuner i tidligere Hedmark har så stor andel av sin verdiskapning basert på landbruk. 12,8 prosent av de sysselsatte i Alvdal er sysselsatt i jordbruket. Alvdal har 152 jordbruksbedrifter. 179 personer er sysselsatt i jordbruket, 136 personer i næringsmiddelindustrien (tall 2014). Da må ikke Alvdal fortsette å bokstavelig talt bygge ned grunnlaget for matproduksjonen!

Vi erkjenner at et område av Steimosletta er regulert til plasskrevende handel. La det bli med det! Mulighetsstudien som Alvdal kommune i sin tid fikk utarbeidet om Steia og Steimosletta konkluderer med at detaljhandel på Steimosletta vil undergrave Steia som sentrumsområde. Rapporten slår også fast at det er fortettings- og utbyggingspotensiale på Steia. Ved å utnytte dette potensialet, kan en videreutvikle det unike området på Steia, og samtidig ivareta et sterkt jordvern i Alvdal.

Og med sterke innsigelser fra Klima- og miljødepartementet, samferdselsdepartementet, Statens vegvesen, NVE og Statsforvalteren i Innlandet, som alle sier nei til dagligvarehandel på Steimosletta, er det Jordvernalliansen sin klare forventning at kommunalministeren følger opp disse innsigelsene i sitt endelige vedtak.

Arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Lars Opsal jr (Innlandet Bondelag), Odd Erik Kokkin (LO Innlandet) og Lars Arne Mjørlund (Innlandet Bondelag)